

Svensk kafferast på export

Till det mest svenska som finns hör fikarasten.

Det upptäckte den skotska konstnären Nicola Atkinson som är verksam i Lidköping.

Nu planeras en jättestor kaffepaus – som ska förbinda Lidköping med Los Angeles!

I en fönsterlös fabrikslokal på Rörstrands sitter Nicola Atkinson och Ann-Louise Friberg den här sommaren och gör kaffekoppar.

Det ska bli hundra stycken. Men ingen är den andra lik. Redan i formen ser man skillnader i både storlek och design.

– Varje kopp har sin personlighet, förklarar hon.

Och de blir än mer personliga när de glaserats och lyser i olika färger. Den som såg den färgsprakande installationen i form av huvor till Stenportsgatans lampor i fjol kan ana vad som väntar.

Kopparna ingår i ett projekt som kallas Cup thoughts. Det kan väl översättas med tankar över kaffekoppen.

Det är ett projekt som spänner över ett världshav och två kontinenter.

Från serveringen på Rörstrands museum till ett konstmuseum i Los Angeles.

Och det som ska förbinda de båda platserna är just kaffekopparna och den svenska fikarasten.

Att det är något typiskt svenskt kan Nicola försäkra. Hon har berest många länder men aldrig sett det någon annanstans. Och speciellt tänker hon då på de kafferaster som är en självklarhet på våra arbetsplatser.

En tradition hon är mycket imponerad av.

– Det är något väldigt väldigt bra. Fika är en av de speciella sakerna med Sverige. Det är där man kan träffa ansikte mot ansikte

Annacarin Öman, Nicola Atkinson och Ann-Louise Friberg bjuder in till jättefika i Lidköping och Los Angeles.

och till och med kaffet är godare än någon annanstans.

I andra länder dricker man visserligen kaffe, eller thé, under arbetsdagens gång. Men man tar med det till den plats där man sitter och jobbar. Koppen står i princip vid datorn (om man är på kontor) och konverseerar man med någon så är det med datorn.

Men nu ska den svenska fikarasten exporteras.

På drejarfestivalen kommer den 15 augusti kaffebord för hundra personer att dukas upp utanför muséets servering.

Mot en avgift på 300 kronor kan man bli en av de lyckliga kaffegästerna. Då får man dricka ur en av Nicolas individuella kaffekoppar och prata fritt med många nya människor. Och vill man göra ett framträdande så finns det en scen.

Bakom arrangemanget står Rörstrand center och NBV.

– Vi går in i detta för fikastatusens skull. I alla cirklar är fikat väldigt viktigt. Där avhandlar man det som inte avhandlas på kursen, säger Ann-Louise Friberg, verk-

samhetsledare på NBV.

En tid efter fikarasten kommer kopparna att skickas till Los Angeles municipal art gallery.

Här kommer man en tid efter kalaset i Lidköping att ordna stadens första och största fikapaus. Kaffekopparna utgör en del av utställningen men nu får de en ny aromatisk dimension.

För här kommer Nicola Atkinsons kaffekoppar fram igen – på kaffebordet. Även här ska hundra personer fika som man gör i Sverige.

Men de som fikar i Lidköping ska inte tro att det räcker med att dricka kaffe, prata och sedan gå hem.

– Alla ska ha ett samtalsämne, förklarar Annacarin Öman som är samordnare på Rörstrand center.

– Man dricker och sedan skickar man en lapp med koppen med ett samtalsämne som man får vid fikat i Los Angeles.

E-post, eller direktsändningar på Folkan från Metropolitan, i all ära. Men att kommunicera medelst en kaffekopp får anses som något fullständigt unikt och nyskapande.

Nicola ser framför sig hur snacket kommer att gå när Los Angeles-borna får sina små lappar.

– Det blir mycket diskussioner för i Los Angeles är det fullt med olika kulturer. Det ska bli intressant att se vad spanjorer, libaneser och andra som har sina egna kafferitualer tänker om detta.

Nicola tycker att själva snacket på svenska fikaraster är något alldeles speciellt. Hon jämför det med vad man i hennes skotska hemland kallar "talk in the steaming". Det står för vad kvinnor pratar om när de träffas i tvättstugan.

Kaffe utan kakor är lika illa som att kaffe utan gräde. Det har Nicola insett och

Foto: SÖREN TURESSON

Nicola Atkinson är i full färd med att göra kaffekoppar. Var och en med sin personlighet.

hon har skrivit en sång till den svenska kakans ära. Hon är också med och bakar till fikat, liksom Annacarin och Ann-Louises syster.

Det är fullt möjligt för den svenske kaffegäst som vill att skriva sitt telefonnummer eller e-postadress på lappen man skickar med koppen. Så kanske man får

svar från någon kafeit i Kalifornien som vill fördjupa kontakten.

LENNART KLASSON

a.lennart.klasson@nlt.se 0510-89709